

veringsfristen under hensyn til klassificering eller administrativ hensigtsmæssighed. Resten må betragtes som et afleveringsefterslæb, der er opstået på grund af de betydelige ressourcer, der skal indsættes ved en afleverings/modtagelsesforretning fra såvel den afleverende myndigheds som det modtagende arkivs side.

Det opståede afleveringsefterslæb har et omfang, der var uforudset ved gennemførelsen af arkivloven i 1992. Det er Statens Arkivers mål, at afleveringsefterslæbet vil være indhentet inden for en kortere år-række, samtidig med at det sikres, at der ikke opstår nye efterslæb. Det indgår i Statens Arkivers planlægning på dette område, at de enkelte myndigheder hvert tiende år afleverer arkivalier, der er over 20 år gamle, jf. bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 8 (ad § 13). Ved gennemførelse af en fremrykket afleveringsturnus søges derudover opnået en rationaliseringsgevinst såvel for de afleverende myndigheder som for de modtagende arkiver. Dette forhold indgår i resultatkontrakten mellem Kulturministeriet og Statens Arkiver for perioden 1997-2000.

Under hensyn til omfanget af de arkivalier, der ifølge lovgivningen skulle være omfattet af arkivlovens tilgængelighedsbestemmelser, må ministeriet imidlertid lægge vægt på at afhjælpe de problemer, der eventuelt opstår i det tidsrum, der vil forløbe inden afleveringsefterslæbet er indhentet.

Dette vil kunne ske ved, at der gennemføres en ordning, hvorefter vedkommende myndighed efter drøftelse med Statens Arkiver træffer afgørelse i sager, der drejer sig om benyttelse af arkivalier, der er over 30 år gamle, men som endnu ikke er afleveret, jf. bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 10 (ad § 20, nyt stk. 2.) Endvidere vil de arkivalier, der er genstand for den største benytterinteresse, skulle prioriteres i gennemførelsen af det forestående afleveringsprogram.

Tilgængelighedsudvalgets øvrige anbefalinger

Udvalget har i sin 3. beretning bl.a. henstillet, at det søges afklaret, hvad ordet »arkivenhed« dækker og har anbefalet, at begrebet »screening« søges afklaret og beskrevet præcist i forbindelse med lovrevisionen.

Den nugældende lovs § 23 lyder: »Tilgængelighedsfristen regnes fra en arkivenheds slutningsår.«

I bilag 4 til Forslag til lov om offentlige arkiver m.v. (L 182/1991-92) defineredes »arkivenhed« således: »Ved en arkivenhed forstås en fysisk enhed f.eks. en protokol, et sagslæg, et magnetbånd, mikrofilm/kort eller en enhed frembragt ved arkivdannelsen.«

Tilgængelighedsudvalget har i sin 3. beretning bemærket, at det er udvalgets opfattelse, at ordet i praksis opfattes som hele lægget/aktpakken.

Supplerende kan bemærkes, at ordet »arkivenhed« er et udtryk for den sammenhæng, der ved arkivdannelsen eller henlæggelsen tilvejebringes mellem de enkelte dokumenter eller indførsler i en sag derved, at dokumenterne/oplysningerne placeres i samme sagsomslag, pakke eller bind og dermed er søgbare efter samme kriterie(r). En arkivenhed kan fremsøges ved at udnytte de søgefaciliteter, der er etableret ved arkivdannelsen eller gennem den i arkiverne foretagne tilgængeliggørelse. Arkivenheden kan ekspederes uden at ændre den orden, der er etableret ved arkivdannelsen og henlæggelsen hos myndigheden eller ved den ordning af et arkiv, der har fundet sted i arkiverne.

Det er Statens Arkivers vurdering, at det er ønskeligt fortsat i arkivlovgivningen at arbejde med dette begreb, som er karakteristisk for arkivadgangen, der ikke nødvendigvis – som aktindsigten efter offentlighedsloven – retter sig mod bestemte dokumenter eller en bestemt sag. Ministeriet kan tilslutte sig denne vurdering.

Ministeriet er opmærksom på, at denne vurdering må basere sig på konstateringen af, at langt den største del af offentlige myndigheders arkivalier idag foreligger i papirform. Det er på nuværende tidspunkt ikke konkretiseret, på hvilke tekniske betingelser elektroniske arkivalier i fremtiden vil blive stillet til rådighed til benyttelse.

Tilgængelighedsudvalget har i sin 3. beretning påpeget behovet for, at begrebet »screening« søges nærmere præciseret.

Det kan oplyses, at begrebet screening i forbindelse med arkivadgang er nærmere vurderet i en beretning, der i marts 1996 er afgivet af en arbejdsgruppe, nedsat af Udenrigsministeriet, til gennemgang af Udenrigsministeriets hidtidige praksis og erfaringer med hensyn til ministeriets administration af arkivlovens bestemmelser.

Arbejdsgruppen konstaterer i sin beretning, at begrebet screening langt fra er entydigt, men bruges i en række forskellige betydninger, herunder om

- identifikation af sensitive dokumenter i arkivmateriale på basis af kriterier såsom klassifikation, udsteder eller indhold,
- vurdering af enkelt dokumenter, f.eks. hvorvidt adgang til dokumentet kunne have skadevirkning for statens sikkerhed eller forholdet til fremmede magter,
- forbehold over for gengivelse og omtale af specificerede enkelt dokumenter,
- udlevering af kopier af udvalgte dokumenter,